

1. Úvod k problematice práce: Časový vznik, rozsah, intenzita Feuerbachova filosofického vlivu na mladého Marxe	9
2. Feuerbachův filosofický vývoj až do vydání jeho „Podstaty křesťanství“	15
3. Počáteční fáze Marxova filosofického vývoje. Srovnání Feuerbachova a Marxova vztahu k Hegelově filosofii.	36
4. Marxovo postavení mezi mladohegelovci. Charakteristika mladohegelovců, zvl. F. Strausse a B. Bauera	49
5. Mladohegelovská kritika křesťanství. Feuerbachův vývoj k materialismu prostřednictvím kritiky nábožensství. Marxův vývoj k materialismu a momenty, které na tento vývoj měly vliv . . .	64
6. Charakteristika Feuerbachova antropologismu a humanismu. Rozdíl mezi Feurbachovým a Marxovým filosofickým překonáváním Hegela. Marxův přechod od revolučního demokratismu ke komunismu a k dialektickému materialismu	89
7. Srovnání Feuerbachovy a Marxovy koncepce „odcizení“. Rozdílné pojetí „odcizení“ u Hegela a u Marxe. Kritika Lukácovy koncepce „marxizace“ Hegela	115
8. Marxův objev historické úlohy dělnické třídy a definitivní rozchod s mladohegelovci. Marxova kritika Feuerbachova antropologismu. Svatá rodina a Německá ideologie	144
9. Zhodnocení Feurbachova vlivu na mladého Marxe. Kritika Plechanovova a Mehringova hodnocení tohoto vlivu. Pokus o periodizaci filosofického vývoje mladého Marxe	164
10. Kritika reformistických, buržoazních a revizionistických interpretací Marxova raného filosofického vývoje (Bernstein, Adler,	

Masaryk, Lange, de Man, Loewith, existencialisté, novothomisté, 187
revizionisté – pokusy o falšování geneze marxistické filosofie) .

11. O charakteru působení Feuerbachovy filosofie na mladého Marxe. Celkové pojetí geneze marxistické filosofie	213
Poznámky	226
Použitá literatura	267

INHALT

1. Einführung in die Problematik der Arbeit: Der Zeitpunkt der Entstehung, Ausmass, Intensität des philosophischen Einflusses Feuerbachs auf den jungen Marx	9
2. Die philosophische Entwicklung Feuerbachs bis zur Ausgabe des „Wesens des Christentums“	15
3. Die erste Periode von Marx' philosophischer Entwicklung. Vergleich der Beziehungen von Feuerbach und Marx zur Philosophie Hegels	36
4. Marx' Stellung unter den Junghegelianern. Charakteristik der Junghegelianer, insbesondere die von F. Strauss und B. Bauer	49
5. Die Junghegelianische Kritik des Christentums. Feuerbachs Entwicklung zum Materialismus durch die Kritik des Christentums	64
6. Charakteristik von Feuerbachs Anthropologismus und Humanismus. Der Unterschied zwischen der philosophischen Überwindung. Hegels durch Feuerbach und Marx. Marx' Übergang vom revolutionären Demokratismus zum Kommunismus und dialektischen Materialismus	89
7. Vergleich von Feuerbachs und Marx Auffassung des Begriffes der Entfremdung. „Entfremdung“ bei Hegel und Marx. Kritik von Lukács's Begriff der Marxisierung bei Hegel	115
8. Die Entdeckung der historischen Aufgabe der Arbeiterklasse durch Marx und seine definitive Lostrennung von den Junghegelianern. Die Kritik von Feuerbachs Anthropologismus durch Marx. Die heilige Familie und die deutsche Ideologie	144
9. Bewertung von Feuerbachs Einfluss auf den jungen Marx. Kritik der Bewertungen Plechanows und Mehrings. Versuch einer Periodisation der philosophischen Entwicklung des jungen Marx	164
10. Kritik der reformistischen, bürgerlichen und revisionistischen Interpretationen der frühen philosophischen Entwicklung von Marx (Bernstein, Adler, Masaryk, Lange, de Man, Loewith, Existencialisten, Neothomisten, Revisionisten-Fälschungsversuche über den Ursprung der marxistischen Philosophie)	187

11. Über den Charakter des Einflusses der Philosophie Feuerbachs auf den jungen Marx. Gesamtauffassung des Ursprunges der marxistischen Philosophie	213
Anmerkungen	226
Benutzte Literatur	267

Gustav Riedel

LUDVÍK FEUERBACH A MLADÝ MARX

Vydala Universita J. E. Purkyně, filosofická fakulta v Brně,
ve Státním pedagogickém nakladatelství, n. p., Praha
Publikace č. 61-107

Vedoucí redaktor: prof. dr. Artur Závodský
Tajemník redakce: Dr. František Mainuš

Redakční rada: F. Hejl, R. Hošek, J. Hrabák, V. Chmelař, F. Jordán, F. Kalousek,
A. Kutal, A. Lamprecht, F. Loula, J. Ludvíkovský, J. Macháček, V. Machek, F. Mainuš,
O. Novák, J. Racek, K. Stěpaník, L. Zatočil, A. Závodský

Obálku navrhl: A. Šik
Technický redaktor: V. Kopecký
Spisy filosofické fakulty č. 76
Vyšlo 1962

Z nové sazby písmem Primus vytiskl Tisk, knižní výroba, n. p. Brno, závod 04 Přerov.
Formát papíru 70x100 cm - AA 22,00 - VA 22,47 - Q-21*21542 - Thematická skupina
a podskupina 02/58 - Vydání 1.
Náklad 600 výtisků

Cena brožovaného výtisku Kčs 26,50

63/III-3

14-565-62 Kčs 26,50